

Nr 33. Betningsbehovet i vårutsäde

Korn

Hittills testade kornpartier visar att betning inför sådd 2010 är nödvändig mot kornets bladfläcksjuka (*Drechslera*) i de flesta fall. Det är dock generellt sett en förhållandevis svag smitta i flertalet testade partier och i nivå med fjolårets värden, enligt analyser från Frökontrollen Mellansverige AB i Örebro, Eurofins i Lidköping, samt Jordbruksverkets Utsädesenhet i Svalöv. Inga påtagliga sortskillnader har noterats förutom att sorten Mercada tycks var mer utsatt för angrepp än andra sorter. Man har även uppmärksammat att *Fusarium* finns mer än vanligt vilket ökar betningsbehovet. *Bipolaris* varierar och förekommer över gränsvärdet för betning nödvändig särskilt i en del lantbrukarprover. Flygsot/naket sot finns i enstaka kontrollerade partier. Grobarheten verkar överlag vara bra.

Betningsmedel: Fungazil A25, Panoctine Plus 400, Cevex 300 och Robust innehåller alla imazalil som i försök under senare år visat försämrade effekter på bladfläcksjuka i korn (*Drechslera teres*). Cedomon och framförallt ThermoSeed (värmebehandling) har haft bättre verkan.

Rekommendationen från Jordbruksverkets Utsädesenhet är att bara beta partier med rekommenderad dos av imazalil där halten *Drechslera* är högst 25 %. Vid smittor över 25 % men högst 50 % rekommenderas att dosen höjs till 150 % av normal dos. Vid smittor över 50 % ska partiet betas med verksamt preparat (eller metod) där effekten mot *Drechslera* huvudsakligen inte baseras på imazalil. Undvik att använda eget utsäde där smittan av *Drechslera* överstiger 60-70% och särskilt nu då det är stor tillgång på relativt friskt utsäde.

Vid betningsbehov mot *Bipolaris* och *Fusarium* fungerar fortfarande de kemiska preparaten som normalt. Fungazil A har dock svag effekt mot *Fusarium*.

Observera att mot kornets flygsot är det endast de kemiska medlen Robust och Premis 25 FS som har tillfredställande effekt. Analys av kornflygsot ingår inte i den vanliga sundhetsanalysen utan måste beställas separat. Flygsotanalys bör göras om utsädet tas från odling där flygsotangripna plantor förekommit.

Havre

Även i havre har förekomsten av *Fusarium* ökat, vilket påverkar grobarheten och betningsbehov finns i betydligt flera fall än i fjol. I bara enstaka prover föreligger betningsbehov mot havrens bladfläcksjuka (*Drechslera avenae*). Även förekomsten av flygsot är liten och det är bara i enstaka lantbrukar prover som större angrepp har konstaterats. Analys av flygsot måste begäras separat.

Betningsmedel:

Mot *Fusarium*: Panoctine preparat eller Cevex 300.

Mot flygsot: Fungazil C, Premis 25 FS och Vitavax. Vid lägre smittograder fungera även Cevex 300.

Mot *Drechslera*: Inga preparat finns med tillfredställande effekt.

Vårvete

Grobarheten varierar och beror framförallt på angrepp av *Fusarium*. Förekomsten av *Fusarium* är större än vanligt och i vissa fall finns starka angrepp.

Betningsmedel: Celest Formula M (025 FS), Panoctine preparat eller Sibutol

Lin

Betningsbehovet mot *Alternaria* är stort och nödvändig i de flesta fall för att förbättra grobarheten.

Betningsmedel: Mot svamp i lin (gäller endast lin till tekniska ändamål): Prelude 20 LF eller Dividend Formula M (off label).

Mot insekter (jordloppor) i lin: Chinook FS 200

Undersök eget utsäde

Det är viktigt att göra en analys av eget producerat utsäde och i år speciellt med avseende på grobarheten. Ett paketpris där det ingår besked om grobarhet, tusenkornvikt och betningsrådgivning kostar ca 360-520 kr. Analys av havreflygsot kostar ca 220-340 kr och kornflygsot ca 435-525 kr. Moms tillkommer på angivna priser. En viss prishöjning kan komma att ske.

Skicka ett representativt prov på ca 0,2 kg (lin 0,1 kg) till. Jordbruksverket, Utsädesenheten, Box 83, 268 22 Svalöv (036-15 50 00), Frökontrollen Mellansverige AB, Box 22014, 702 02 Örebro (tel. 019-603 27 30) eller Eurofins, Box 905, 531 19 Lidköping (tel.010-490 80 00)

Växtskyddscentralerna i Linköping/Uppsala